

SEPTEMBER 2018

Ekspertudvalgets anbefalinger

– et overblik

Ekspertudvalget
om udredning af
arbejds miljøindsatsen

Ekspertudvalgets anbefalinger – et overblik

ARBEJDSMILJØMÅL TÆTTERE PÅ ARBEJDSPLADSERNE

Ekspertudvalget anbefaler, at der med udgangspunkt i arbejdspladserne og de konkrete problemer, der opleves, fastsættes fælles mål mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter for arbejdsmiljøet. Det skal fremme, at arbejdsgivere, ledere, medarbejdere og andre centrale aktører på arbejdsmiljøområdet trækker i samme retning i arbejdet for et godt arbejdsmiljø.

- 01** Regeringen og arbejdsmarkedets parter aftaler i fællesskab prioriterede nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen, der skal sætte retning for den samlede arbejdsmiljøindsats. Det aftales også, hvordan der følges op på målene.
- 02** Arbejdsmarkedets parter i Arbejdsmiljørådet omsætter – i dialog med Branchefællesskaberne for Arbejdsmiljø – de fælles nationale mål til brancheniveau ved at opstille konkrete måltal, herunder eventuelle progressionsmål eller konkrete modeller. Arbejdsmiljørådet følger ligeledes op på indfrielsen af måltallene.
- 03** Alle arbejdsmiljøaktører skal understøtte, at arbejdspladserne kan skabe gode resultater. Samtidig skal arbejdspladserne have bedre rammer og forudsætninger for at arbejde med arbejdsmiljøet.

EN MÅLRETTET MYNDIGHEDSINDSAT

Ekspertudvalget anbefaler, at Arbejdstilsynets indsats i endnu højere grad skal målrettes de arbejdspladser, der har den største risiko for arbejdsmiljøproblemer – færre virksomheder, som ikke har problemer med arbejdsmiljøet, skal have besøg, og flere virksomheder, som har problemer, skal mødes med reaktioner. Samtidig skal Arbejdstilsynets værktøjskasse udvides. Tilsynet skal fortsat give påbud, men skal kunne tilbyde mere vejledning og indgå forpligtende aftaler med de arbejdspladser, der vil arbejde for et bedre arbejdsmiljø.

- 04** Der skal udvikles en forbedret risikomodel, som kan føre til en mere præcis udvælgelse af de arbejdspladser, der udtages til tilsyn. Modellen skal samtidig bidrage til at kvalificere tilsynsbesøg og kommunikationsindsatser til arbejdspladserne. Arbejdstilsynet skal fortsat følge op på alle relevante klager.
- 05** Arbejdstilsynets påbud for overtrædelser af arbejdsmiljøloven skal suppleres af tilbud om dialog og vejledning.
- 06** Arbejdspladser, der på baggrund af et konkret arbejdsmiljøproblem vil gøre en ekstra indsats for arbejdsmiljøet, skal have mulighed for at indgå aftaleforløb med Arbejdstilsynet om forbedring af arbejdsmiljøet og løsning af arbejdsmiljøproblemet. Ordningen skal følges tæt og evalueres. Hvis det konstateres, at ordningen ikke har den ønskede virkning, skal den justeres.
- 07** Et påbud om rådgivning ændres til et kompetencepåbud, så der i højere grad kan tages højde for arbejdspladsernes forskellige behov for løsninger. Det betyder, at påbuddet skal handle om, at arbejdspladserne skal anvende den nødvendige sagkundskab på området enten ved opbygning og anvendelse af egne kompetencer eller ved indhentning af ekstern rådgivning.

08 Der skal gennemføres koordinerede indsatser rettet mod konkrete udfordringer over for udvalgte brancher, så centrale aktører på arbejdsmiljøområdet trækker i samme retning og sammen kan opnå en større virkning af indsatsen.

09 Arbejdstilsynets kommunikationsindsats skal i langt højere grad end i dag være proaktiv, målrettet og differentieret i forhold til arbejdspladsernes forskellige behov, og der skal udvikles digitale løsninger, der understøtter arbejdspladsernes eget arbejdsmiljøarbejde.

EN BEDRE OG MERE FORSTÅELIG ARBEJDSMILJØREGULERING

Ekspertudvalget anbefaler, at arbejdspladserne får bedre hjælp til at anvende og efterleve arbejdsmiljøreguleringen. Arbejdsgiveren skal sørge for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Det ansvar bliver lettere at løfte, hvis reglerne er tilgængelige og forståelige. Samtidig skal der skabes større økonomisk incitament til at forebygge arbejdsmiljøproblemer.

10 Reglerne om de formelle arbejdsmiljøkrav, som fremgår af bekendtgørelse om samarbejde om sikkerhed og sundhed samt bekendtgørelse om arbejdets udførelse, skal samles i én bekendtgørelse, så der bliver mere klarhed om reglerne.

11 Reglerne for det psykiske arbejdsmiljø skal skrives ind i en bekendtgørelse, så det bliver tydeligere, hvad der er gældende regler for forebyggelse af risici i det psykiske arbejdsmiljø.

12 Der skal udvikles nye og bedre muligheder for uddannelse i psykisk arbejdsmiljø til ledere, så kompetencer inden for psykisk arbejdsmiljø styrkes.

13 Der skal udvikles en ny form for regelformidling i Arbejdstilsynet, der gør det lettere for arbejdsgivere, ledere, medarbejdere og arbejdsmiljørepræsentanter at finde og anvende relevante regler og vejledningsmateriale ved at tage udgangspunkt i arbejdspladsernes forskellige behov for viden.

14 Arbejdsgivere skal betale et fast beløb, når et opfølgende tilsyn på grund af gentagne alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljøloven inden for to år fører til forbud eller strakspåbud ved betydelig fare inden for samme eller lignende område.

15 Bøderne for overtrædelser af arbejdsmiljøloven med alvorlige konsekvenser samt bøderne for gentagne grove overtrædelser af arbejdsmiljøloven skal skærpes yderligere.

FORSKNING, VIDENSPRODUKTION OG FORMIDLING TÆT PÅ ARBEJDSPLADSERNE

Ekspertudvalget anbefaler, at der udarbejdes en klar strategi, der sætter retningen for den forskning og viden, som bliver produceret på arbejdsmiljøområdet. Det skal styrke, at der produceres viden de steder, hvor der mangler viden om, hvordan arbejdsmiljøet påvirker helbredet, og hvordan arbejdsmiljøproblemer bedst forebygges. Der skal desuden udvikles bedre analyser og data om arbejdsmiljøet - samtidig med, at der skabes en mere sammenhængende formidling af viden til arbejdspladserne.

16 Beskæftigelsesministeriet skal i samarbejde med forskningsmiljøer og arbejdsmarkedets parter udarbejde en national strategi for forskning i arbejdsmiljø.

17 Analyser og datagrundlag på arbejdsmiljøområdet skal udnyttes til bedre at kunne måle effekter af indsatsen.

18 Formidlingsindsatsen skal være mere sammenhængende med en klar rollefordeling mellem aktørerne.

